

Vállalta a magyar sorsot

Zarándoklat Esterházy János végső nyugalomra helyezésének évfordulóján

Az alsóbudoki Isten Szolgája Esterházy János Zarándokközpont vár minden zarándokot szeptember 16–17-én, a 65 évvel ezelőtt elhunyt politikus végső nyugalomra helyezésének ötödik évfordulójára szervezett innepi szentmisére, illetve a vértanura emlékező lelki programokra. Meghallgathatták többek közt Eperjes Károly és Csóky András az Isten szolgája, Esterházy János üzenetéhez kapcsolódó gondolatait. Záróeseményként a Szent Efrém Férfitkar előadja az Esterházy-oratóriumot.

Ditzendy Attila

Molnár Imre történész, a zarándoklat szervezőbizottságának tagja elmondta, hogy Esterházy János Zarándokközpont Csiksonyhöz hasonló felvidéki lelki központá kíván válni. A történész felhívta a figyelmet egy párhuzamra, miszerint a zoborajlai magyarok a székelekhez hasonlóan határfőszolgálatot adtak a gyepárdéken.

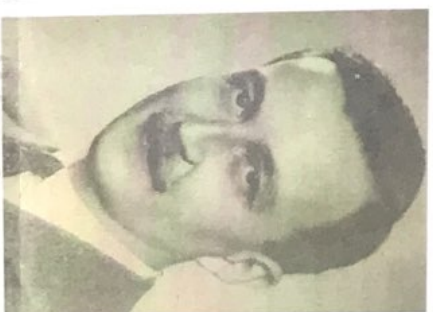
– Alsóbudokra jöhettünk múltbéli sebtünetet begyógyítani és reményt meríteni a jövőért, a megmaradásért. Esterházy János életében a magyarság megmaradása kulcsfontosságú volt – fogalmazott Molnár Imre, hozzáfűzve: a vértanú életé forrás, ami egyre erősebben van jelen közöttük.

Esterházy János életének felvázolásakor a történész jellemezte a kort, amelyben a politikus élt: ha nincs Hitler, nincs Szlovákia, ezért vezetőik azonnal átvették a harmadik birodalmi bevetéskor, s 1939-ben, 250 paragraffussal megjelent a zsidó kódex, 1942-

ben pedig megkezdődtek a deportálások. Azután 1945-ben fasisztának bélyegzték és beilitorálták a magyar pártot. Esterházy elment Gustáv Husákhoz tiltakozni a magyarellenes intézkedések miatt. Husák leartóztatta és átadta az NKVD-nek, a szovjetek pedig a gulágra hurcolták. Nyugatra menekülhetett volna, de nem élt a lehetőséggel, miként a fogságból szabadulását követően sem.

– Ekkor új utat választott, amely Isten felé vezet, ezért vállalta az övei sorsát, a szenvedést – hangsúlyozta a történész, aki emlékeztetett: Esterházy Szlovákiában mind a mai napig harborús büntönek számít, halális ítéletet életfogytiglani börtönre módosították.

– A zarándoklaton részt vevők első-sorban a politika következményeit vállaló vértanú előtt hajtának fejet – világosított fel Molnár Imre, majd röviden összefoglalta az újratemetésig lezajlott kommunista repressziókat: 1957-ben hamvasztották el Esterházy János földi maradványait, aki a rácsok mögött halt meg. Hamvait plehdobozban szállították át egy másik börtönbe, s őrizték ott 1965-ig, amikor körülbelül 70 másik urna társaságában, Prága egyik külterületi temetője sarkában, fömgesírba temették.

– Amikor 2007-ben feltártuk a sírt, a dobozok már elkorhadtak s a hamvak egyvé váltak. Olyan urnát őriztünk, amelyben szlovák, cseh, német, lengyel, ruszin, magyar vértanúk maradványai keverednek. Nem más ez, mint a közös szenvedés szimbóluma – vélte a zarándoklat szervezőbizottságának tagja. – Ahhoz, hogy Esterházy a börtönben töltött 12 évet túlélje lelki-lelgi is, hogy ember maradjon a legnagyobb embertelenség közepette, hatalmas hit kellett. A történész felidézte egy pap rablatsa mondatát: szabaddabb volt börtönörönel, mert tudta, ki ő s miért szenved, mert keresztény és mert magyar. Az identitását nem tudták elvenni tőle. Börtönbeli kádertáplán az szerepel: árnevelhetetlen.

– A globalizmus ma épp ezt a két értéket támadja: a nemzeti és a keresztény identitást, azt a két biztos pontot, amely megtartja az embert – vont párhuzamot a jelenkorral Molnár Imre, aki felidézte a zarándokközpont történetét. Eszerint a zoborajlai magyar vállalkozó, Paulis Boldizsár bírtókat felajánlotta, s sziklasírt emelt Esterházy János sírja fölé öt évvel ezelőtt. Esterházyt 2017. szeptember 16-án, helyezték örök nyugalomra, az arany felszentelt Szent Kereszt felmagasztalása kaporna sziklabangában. A helyi közösség, a szlovákokat is beleértve, a Bethlen Gábor Alapítvány segítségével azután felépítette a kápolnát, á hozzá vezető utat, a szabadtéri színhádot.

Eleven középkor Pesten

Második alkalommal rendezik meg a családbarát hagyományörző fesztivált a Patrióták javaslatára nemzeti emlékhellyé nyilvánított rákosmezei Királydombon, a főváros X. kerületében. A szeptember 10–11-i hétvégén középkori harci játékokkal, régizenei koncertekkel, színes hagyományörző programokkal várják az érdeklődőket a középkori országgyűlések egykori legendás színhelyén. A zenei forgataggal egybekötött rendezvényen korhű hagyományörzők elevenítik meg Hunyadi János kormányzóvá választását, lesznek látványos harci bemutatók, ijszat, népművészeti vásár és állatsimogató. A Királyfeszti rendezésében idén a Történelmi Hadi Akadémia Alapítvány

is részt vesz. Idén is felállítják a magyar királyok egykori hatalmas, rekonstruált sátrát, ami a hagyomány szerint Rákos mezejének legmagasabb pontján, a Királydomb tetején állt. A domb alatti mezőn is a középkori programoké lesz a főszerep: a hagyományörző sokadalomban az érdeklődők megismerhetik a korabeli mesterségeket, és a középkori játszótérrel is ki lehet próbálni a Compañia hagyományörző csapat jóvoltából. Fellépnek a Hollóének Hungarica és a Tabulatúra régizene-együttesek, valamint a Számadó zenekar táncháza gondoskodik a jókedvről. Az idei év újdonsága, hogy az előadásokban a magyar középkorról tudhatnak meg többet az érdeklődők. A rendezvény a Kulturális és Innovációs Minisztérium, valamint a Nemzeti Összetartozás Alapítvány támogatásával valósul meg.

Határmezsgyén

Tisztelet a kiadóknak, akik még hajlandók CD-kkel foglalkozni akkor, amikor már a zeneipar szinte teljesen meghódította a digitalizáció, sok friss felvételt már csak az interneten lehet elérni és megvásárolni. Ez a jövő, mondják, de ne feledjük, a bakelit lemezek is túléltek a nekik jósolt, megsemmisítő véget, sőt, napjainkra fel is virágozott a hagyományos lemezek ipara. Elegáns dolog lett bakelitlemezeket hallgatni éppúgy, mint papíralapú újságokat olvasni. A BMC Records is tartja a frontot, már ami a CD-k ügyét illeti. Friss és érdekes kiadványuk a német jazz-zongorista, Hans Lüdemann albuma. Egy különös tehetségű muzsikusról van szó, játékát a dinamika, a rögtönzésekben megmutató ötletesség, variatív képesség jellemzi. Szavakban nehezen körülírható a Lüdemann stílus, amit az avatott jazzhallgató szinte rögtön felismer: olyan zenei logika jellemzi, amelyben napjaink fősodorbéli vonala és az avantgárd közötti határmezsgyén táncol. A BMC-nél megjelent 2022-es Lüdemann CD, az *On The Edges 1* – az egyből kikövetkeztethető, lesz még folytatása a kísérletnek –, nagyobb formációval

készült, annak ellenére, hogy a zongorista a trió-, illetve a szólójátékot kedveli igazán. Az itt hallható nyolctagú együttes – a TransEurope-Express Ensemble – kiegészül egy marokkói muzsikussal, *Majid Bekkasszal* is, aki ismert név az etnojazz világában. Bekkas énekel, de játszik údon, guembrin és gitáron is. Az érdekes az, hogy a lemezen hallható tíz darab bizonyos értelemben az európai kortárs zene kompozíciós technikáit követi, de témáiban és dallamvilágában az arab folk felé gravitál, nyilván már csak Bekkasnak köszönhetően is. Itt nemcsak kultúráról beszélhetünk, hanem a hit kérdéséről is, hiszen a Bekkas által énekelt szövegek alapvetően vallási tartalmúak. Érdekes kísérlet ez a lemez. Sokak szerint egyenesen bizarr – és nem pejoratív értelemben. A BMC Records kiadványai között, bátran mondhatjuk, ez a Lüdemann-produkció az egyik legizgalmasabb színlő.

sinkovics

PROGRAMAJÁNLÓ

► **Reconnection.**
A nemzetközi híró belga zongoraművész, *Daniel Verstappen* ad koncertet szeptember 10-én a Várkert Bazar Öntőház udvarán.

► **Szerb és Rejtő.**
Szeptember 13-án este a Várkert Bazárban a XX. századi magyar irodalom két legendás alkotója előtt tisztelgés az Aposztróf irodalmi sorozat. *Szerb Antal* és *Rejtő Jenő* életműve, regényeik atmoszférája, tudásuk és hangjuk nemcsak a XX. századi magyar irodalmat határozta meg, de helyük

máig a legnépszerűbb íróink között van.
► **Fénykép és szerelmes vers.** *Drozdik Orsi* öt évtizedet felölelő életművének szerves részét képezik fotóalapú munkái. A Mai Manó Házban az 1975–1995 között készült, többnyire analóg ezüst-zselatinos fotóiból mutat be válogatást A fénykép és a szerelmes vers 1975–1995 című

kiállításán. Ez alkalmából húsz év fotómunkáit felvonultató, 320 oldalas reprezentatív könyv jelenik meg szeptember 15-én a Magyar Fotográfusok Háza – Mai Manó Ház kiadásában.
► **Zarándoknap Esterházy emlékére.** Az alsóbodoki Esterházy János Zarándokközpont szeretettel vár minden zarándokot szeptember

16–17-re, a 65 évvel ezelőtt elhunyt *Isten Szolgája Esterházy János* végső nyugalomra helyezésének 5. évfordulójaként szervezett Esterházy János Zarándoknap ünnepi szentmiséjére és az ehhez kapcsolódó lelki programokra.

